

Maatschappelijke waardecreatie in de praktijk

Jaarrapport 2016 Wageningen University & Research, Wetenschapswinkel

Maatschappelijke waarde van onderzoek ontstaat bij het gebruik of de toepassing van de resultaten. Via de Wetenschapswinkel ondersteunt Wageningen University & Research (WUR) onderzoeksprojecten waarbij het initiatief komt van maatschappelijke organisaties en ondernemende groepen burgers. Met de Wetenschapswinkel geeft WUR mede invulling aan haar maatschappelijke taak.

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

De Wetenschapswinkel pakt onderzoeksvragen op van organisaties die over beperkte (financiële) middelen beschikken. Deze onderzoeksvragen sluiten aan bij een maatschappelijk probleem en bij het Wageningse kennisdomein van voeding en voedselproductie, leefomgeving, gezondheid, leefstijl en levensomstandigheden. De onderzoeksprojecten worden uitgevoerd door onderzoekers en studenten van WUR.

Grasduinen in de resultaten van 2016

In 2016 is gewerkt aan zeer uiteenlopende onderzoeksvragen, zoals het betrekken van vrijwilligers bij landschapsonderhoud in Gelderland, het effect van hoogspanningslijnen op de ontwikkeling van 'gps-gestuurde landbouw' in Zeeland, het herstel met planten en schimmels van vervuilde bodems in Amsterdam, maar ook aan een verdienmodel voor schaapskuddes in Limburgse natuurgebieden. Stuk voor stuk vragen waar studenten en onderzoekers van WUR antwoorden op hebben gevonden waarmee de klanten verder kunnen.

Vaak gaat het om projecten die het lokale belang overstijgen. Zo heeft bijvoorbeeld een onderzoeksvraag gericht op de ebolacrisis in Sierra Leone geleid tot het ontwikkelen van een prototype van een digitale 'farmer field school'. Om zo kennisuitwisseling over de teelt van bijvoorbeeld gecertificeerde cacao mogelijk te maken zonder dat boeren fysiek bijeen hoeven te komen.

Soms gaat het om projecten die politiek gevoelig liggen of leiden tot maatschappelijk debat en media-aandacht. Zo is er in het televisieprogramma *EenVandaag* en in dagbladen als *NRC Next*, *Trouw* en *De Gelderlander* aandacht geweest voor het onderzoek naar de legitimatie van de aanleg van een nevengeul in de Waal.

In 2016 was ook de impact van eerder afgeronde projecten merkbaar, zoals de oplevering van een nieuw dorpshart in Spijk (Gelderland). En soms is er sprake van een spin-off in de vorm van commerciële vervolgoopdrachten, bijvoorbeeld een project waarin onderzoekers, boomkwekers en natuurorganisaties plannen hebben uitgewerkt om de biodiversiteit in de gemeente Zundert te vergroten.

Een dorpshart voor Spijk, het is ze gelukt!

Stichting Actief Spijk heeft de ambitie om de leefbaarheid van het dorp te verbeteren. Een dorpshart realiseren was hiervan een onderdeel. Mede dankzij de inbreng van Wageningse kennis via de Wetenschapswinkel is op 29 oktober 2016 het Dorpsplein feestelijk geopend. WUR heeft hieraan bijgedragen met toegepaste kennis. In het ontwerp is uitgegaan van een dorpshart waar de ontmoeting centraal staat, een natuurlijke plek voor een groeiend aantal dorpsactiviteiten. Daarnaast hebben de onderzoekers de stichting ondersteund in het verbeteren van de leefbaarheid van het dorp. Door het vinden van de meest kansrijke en passende strategische verbandingen met ontwikkelingen in de omgeving van Spijk.

Reuk- en smaakveranderingen bij oncologische patiënten

Stichting HungerNdThirst zet zich in voor het verbeteren van de smaakbeleving bij (ex-)kankerpatiënten. Deze smaakverandering heeft een mogelijk negatief effect op het herstel van patiënten met kanker en op hun kwaliteit van leven. Het aanpassen van voedingsmiddelen kan bijdragen aan een oplossing. De stichting wil patiënten en zorgverleners kunnen voorzien van kennis die in de praktijk goed toepasbaar is.

De afdeling Humane voeding van WUR beschikt over deze kennis; het ontbreekt hen echter aan de middelen om deze met patiënten te delen. In samenwerking met de Wetenschapswinkel zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Welke kennis en inzichten kunnen vanuit de levensmiddelentechnologie worden ingezet om praktische oplossingen te vinden voor smaakverstoring bij (ex-)kankerpatiënten?
- In hoeverre is het mogelijk specifieke smaakversterkers te ontwikkelen – gebaseerd op de vijf basissmaken – die de smaakbeleving bij (ex-)kankerpatiënten positief kunnen beïnvloeden?

Dit onderzoek zal naar verwachting in september 2017 worden afgerond.

Stichting Beschermers Amstelland (SBA) heeft de Wetenschapswinkel gevraagd om de overlevingskansen voor Amstelland in kaart te brengen. De hete adem van de stad vormt een bedreiging voor het gebied dat voor een groot deel wordt beheerd door veehouders. Het voortbestaan van de landbouw en het beheer van het landschap zijn cruciaal voor een mooi Amstelland, maar de toekomst ziet er voor veel boeren niet gunstig uit.

De onderzoekers van WUR adviseren horeca- en recreatiebedrijven om meer verbinding te zoeken met elkaar, maar ook meer te gaan samenwerken met boerenbedrijven. Er is een goed merkverhaal nodig voor Amstelland en er is ruimte voor toeristische arrangementen. Er zijn kansen voor streekproducten en voor boerenbedrijven die zich niet alleen richten op voedselproductie, maar ook op bijvoorbeeld recreatie of zorg.

Daarnaast zouden ook burgerorganisaties zich meer moeten inzetten op samenwerking. Met elkaar en met bedrijven. Een actieve gemeenschap van burgers en bedrijven die zich inzet voor Amstelland maakt het voor de overheid gemakkelijker om planologische bescherming te blijven legitimeren.

In lijn met deze aanbevelingen hebben zeventien melkveehouders in Amstelland – samen met de Vogelbescherming – het initiatief genomen voor een zuivelfabriek in het centrum van Amsterdam, op basis van een nieuw verdienmodel voor agrarisch natuurbeheer. Met het opzetten van een regionale zuivellijn hopen de boeren zich te verzekeren van een goede toekomst en bij te dragen aan het open landschap rond Amsterdam.

Als spin-off van het project is een platform opgericht, 'Amstelgoed'. Om samenwerking tussen ondernemers in het Amstelland te stimuleren en een brug te slaan tussen stad en (Amstel)land. Doel is de aantrekkelijkheid en bekendheid van het gebied te vergroten en activiteiten en producten een podium te bieden. Hierin komen verschillende initiatieven met betrekking tot recreatie, toerisme en (streek)producten samen.

Cijfers 2016

Projecten 2016

36

waarvan afgerond 14

De 14 afgeronde projecten in 2016 zijn tot stand gekomen in samenwerking met:

 16 opdrachtgevers

 116 studenten

 44 onderzoekers

 71 stakeholders

output

27 studenten-verslagen

10 rapporten

2 brochures

2 concept apps

21 presentaties

Verdeling projecten over kennisseenheden en samenwerkingsverbanden binnen projecten

Agrotechnology & Food Sciences Group	Animal Sciences Group	Environmental Sciences Group	Plant Sciences Group	Social Sciences Group
1 project	3 projecten	17 projecten	4 projecten	11 projecten
 	 	 		
	samenwerking met: Social Sciences Group Environmental Sciences Group RIKILT	samenwerking met: Social Sciences Group Plant Sciences Group	samenwerking met: Environmental Sciences Group AERES Hogeschool	samenwerking met: Plant Sciences Group Environmental Sciences Group Van Hall Larenstein

Begroting 2016

426.100 €

12.100 €
externe middelen

35.000 €
max. budget per project

Contact

wetenschapswinkel@wur.nl

(0317) 48 39 51

www.wur.nl/wetenschapswinkel